

Věděli jste, že...

...jmelí má i léčebné účinky?

...bobr se dožívá až 35 let?

Teplý úsměv hřeje celou zimu.
japonské přísloví

Před námi jsou pravděpodobně nejoblíbenější svátky v roce—stačí zapnout rádio či televizi, vejít do nákupního centra nebo jen do malého obchodu a nikdo nebude pochybovat, že Vánoce jsou za dveřmi. Ze všech stran se na nás valí reklamy na vánoční dárky, které zaručeně potřebujeme, a nabízejí nám nejrůznější pochoutky, které na našem vánočním stole přece nemůžou chybět. Ze všech stran nám připomínají, co všechno ještě musíme stihnout, abychom měli ty nejdokonalejší Vánoce. Dozvídáme se, kolik průměrně utratíme za dárky, kolik peněz vynaložíme za jídlo a pití během svátků, nebo dokonce jak velké půjčky si bereme, abychom to finančně zvládli. Aby nám náhodou něco nechybělo...

Ale proč to všechno? Copak Vánoce nejsou především svátky klidu a míru? Musíme se nechat vystresovat a honit se, abychom si nakonec před Štědrým

dnem říkali: „Už ať je to za námi!“? Opravdu to není třeba...

Co když neuděláme pořádný vánoční úklid a neumyjeme okna v celém domě? No tak ta okna zůstanou neumytá a úklid se udělá jen běžný, udržovací. Nebudeme mít aspoň patnáct druhů cukroví? Nevadí, stačí dva tři oblíbené. Nebudeme péct vůbec, protože nás to nebaví nebo to neumíme? Jasně, není problém, dneska si spousta lidí cukroví koupí, není na tom nic špatného. A jestli nás pečení baví a chceme mít dvacet druhů a k tomu i domácí vánočku? Ano, jestli nám to udělá radost, tak proč ne?!

Chceme dodržovat všechny staré vánoční tradice jako třeba lití olova, rozkrojení jablíčka, zpívání koled a další? Jestliže s tím všichni souhlasí, dejme se do toho. Nebo naopak nás tyhle tradiční zvyky nebaví a nezajímají a o smaženém kaprovi s bramborovým salátem

nechceme ani slyšet, protože je to tučné a nezdravé, nebo nám to prostě nechutná? Je-li to naše volba, tak proč ne? Tradice jsou hezká věc a nebylo by dobré na ně zapomínat, ale není třeba se jich držet zuby nehty a za každou cenu.

Co je ze všeho nejdůležitější? Nezáleží na množství dárků pod stromečkem ani na tom, kolik jsme za ně utratili. Důležité je to, že máme někoho, koho můžeme obdarovat. Důležité je, abychom byli o Vánocích s těmi, které máme rádi, abychom byli spokojení, v pohodě a v klidu, abychom si ten společný čas pěkně užili. Abychom si odpočinuli a načerpali síly do nového roku. A až si budeme toho klidu a pohody užívat, zkusme vzpomenout i na ty, kteří z nejrůznějších důvodů podobné štěstí nemají.

Tak šťastné a veselé nám všem a hlavně hodně zdraví!!!

Obsah

Úvodník	2
Slovo starosty	3
Informace z obce	3
Včera, dnes a zítra	4
Odpady	4—5
Co nás (snad) čeká	6
Reklama	7, 16—17
Spolky	8—9
Z naší školy	9
Kolem komína III.	10—11
Výzva občanům	11
Z naší přírody	12—13
Historie	14—15
Proměny Trnávky	18
Pro zábavu	19
Fotostřípky	20

Barevný občasník

Trnavský občasník v této barevné podobě vychází 4x ročně (jarní, letní, podzimní a zimní). Bude-li to situace vyžadovat, v mezidobí vyjde v původní černobílé verzi. Další číslo, tentokrát zaměřené na jaro a velikonoční svátky, ve svých schránkách najdete na začátku března 2022.

Redakční uzávěrka příštího čísla: 25. 2. 2022

Uzávěrka inzerce a příspěvků: 18. 2. 2022

Trnavský občasník — zpravodaj obce Trnávka

Vydavatel: Obec Trnávka, Trnávka 1, 742 58, IČO 00848441

Registrační číslo: MK ČR E10277

Redakce: Romana Dočekalová, Dana Horklová, Petra Masopustová, Kamila Ožanová, Žaneta Szabó

Kontakt: trnavskyobcasnik@seznam.cz

Vychází v nákladu 300 ks

Milí Trnavjáci,

nadešla doba adventu a s tím spojené přípravy na nejkrásnější svátky v roce. I my jsme se těšili, že vrátíme vánoční atmosféru i k nám do Trnávky a uspořádáme rozsvícení stromu a setkání všech u kulturního programu, vánočního punče a dobrot, které už k této akci neodmyslitelně patří. Do poslední chvíle jsme program upravovali a hledali možnosti jak ho uskutečnit, čím ho oživit nebo doplnit, když škola a školka byly v karanténě a vystoupení nebylo v silách učitelek s dětmi řádně nacvičit. Byla by to příležitost si tuto atmosféru pořádně užít, když i příroda připravila pěknou sněhovou nadílku, která by byla tou poslední tak zvanou třešničkou na dortu k doplnění vánoční idylky.

Přáli bychom si to určitě všichni—užívat si jako před covidem. Chodit všude, kam bychom chtěli, očkování—neočkování, a nic si nevychítat. Dnes jsme v situaci, kdy se začínají projevovat rozdílné názory na všechna ta opatření a nařízení a nálada mezi lidmi se vyhrocuje. Za sebe si myslím, že jediná cesta k návratu do normálu je očkování.

Nedělejme si problémy a naschvály a přistupujme k životu s optimismem a nadějí, že bude zase všechno v pohodě. A taky velmi uvážlivě třídíme informace, které se k nám dostávají z médií či sociálních sítí, protože množství lží, polopravd a vyslovených nesmyslů je opravdu neskutečně vysoké. Možná by to mohl být recept na to, jak se z toho všeho nezbláznit.

Přeju nám všem, abychom si poslední týdny roku 2021 užili ve zdraví a pohodě, vyvarovali se stresu a mysleli jen na samé pozitivní věci, které nám dají zapomenout na okamžiky, které nebyly veselé, i když i ty k životu patří.

Současně bych chtěl na tomto místě poděkovat rodině Němcových za darování vánočního stromu a Martinu Szabóovi a Miroslavu Brusovi za jeho pokácení, převoz a ustavení před zámkem.

Přeju všem pohodové a krásné Vánoce a mnoho zdaru v novém roce.

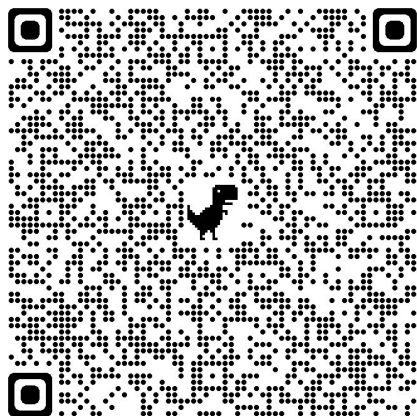
Váš starosta Dalibor Šimečka

INFORMACE Z OBCE

Obecní úřad informuje občany, že praktická lékařka **MUDr. Ivana Krkošková**, která dojížděla do své externí ordinace v Trnávce, zde definitivně ukončila činnost.

Nadále bude pokračovat ve své lékařské praxi pouze v ordinaci v Příboře.

Od 12. 12. 2021 dochází ke změnám jízdních řádů autobusů. Prostřednictvím zde uvedeného QR kódu si můžete ve formátu pdf stáhnout nový jízdní řád linek v okrese Nový Jičín:

Během prosince bude do všech domácností distribuován **obecní kalendář na rok 2022**, tentokrát obsahující historické fotografie obce. Každá rodina obdrží jeden výtisk zdarma a v případě zájmu budou další kalendáře k zakoupení na obecním úřadě.

Hlášení poruch

Zjistíte-li nefunkční **veřejné osvětlení**, nahlase prosím tuto informaci na obecní úřad a uveďte, u kterého čísla popisného se sloup s porouchaným světlem nachází.

Jestliže ve vašem okolí nefunguje **rozhlás** nebo jej špatně (slabě) slyšíte, oznamte to prosím také na obecní úřad. Každý hlásič je označen dobře viditelným číslem, při hlášení poruchy proto prosím uveďte i toto číslo.

Dojde-li k úniku vody či poruše na vodovodním řádu, není třeba tuto havárii hlásit na obecním úřadě. V takovém případě prosím kontaktujte přímo Severomoravské **vodovody** a kanalizace na bezplatné telefonní lince 800 292 400, kde rovněž nahlásíte, u kterého čísla popisného k poruše/úniku došlo.

Obecní úřad informuje zájemce o pronájem nebytových prostor, že od 1. 2. 2022 bude k dispozici celý objekt místního pohostinství. V případě zájmu kontaktujte obecní úřad na tel. 556 729 049.

Co se právě děje v naší obci? Co se v uplynulém období podařilo nebo nepodařilo uskutečnit? Co je naplánováno na nejbližší období? Pojdme se podívat v krátkém přehledu:

- ◆ Před budovou místního pohostinství a částečně i před prodejnou COOP byla provedena výměna dlažby. Práce proběhly svépomocí.
- ◆ V průběhu září byly opraveny místní komunikace v havarijním stavu (cesta na Chabičov, ulice od domu služeb dolů, silnice od servisu Londin směrem k poli a úsek cesty u koupaliště, kde začíná cyklostezka), na které obec získala dotaci z Ministerstva pro místní rozvoj v celkové výši 1.016.078 Kč.
- ◆ Souběžně s opravou uvedených úseků obecních komunikací proběhla v rámci stavebních prací také oprava úseku cesty v Chabičově od domu č. p. 79 po křižovatku u koupaliště, a to formou navezení recyklátu.
- ◆ V zámeckém parku byly instalovány nové lavičky.
- ◆ V areálu bývalého JZD proběhla výstavba oplocení a areál byl vybaven kamerovým systémem a vstupní branou s personalizovaným vstupem. Tomuto bodu se věnuje samostatný článek na str. 5.
- ◆ V návaznosti na přijatou dotaci z MAS Poodří se připravuje výběrové řízení na výstavbu chodníků v úseku od házenkářského hřiště na křižovatku u staré zbrojnice. Pokud vše půjde podle plánu, výstavba by měla proběhnout na jaře 2022.
- ◆ Jak bylo uvedeno v minulém čísle, bohužel se nepodařilo získat dotaci na opravu topné soustavy v ZŠ Trnávka, obec však bude usilovat o dotaci z jiných zdrojů. Aktuálně je podána žádost na Ministerstvo pro místní rozvoj.
- ◆ Před budovou základní školy probíhá na obecních pozemcích a se souhlasem majitelů okolních pozemků výstavba závodní hasičské dráhy pro SDH Trnávka.
- ◆ Na svém zářijovém zasedání schválilo zastupitelstvo obce jednorázový dar obcím na jižní Moravě, které byly postiženy červnovým tornádem. Poskytnutá částka 75.000 Kč (tedy 100 Kč za každého občana) byla odeslána na účet Jihomoravského kraje.
- ◆ V rámci úspor elektrické energie bude v nadcházejícím období postupně inovováno veřejné osvětlení v obci—klasické žárovky budou měněny za LED světla s menší spotřebou.

ODPADY

Jak bylo v uplynulých měsících několikrát avizováno, od ledna 2022 se v Trnávce mění způsob platby za **popelnice na komunální odpad**. Všichni majitelé nemovitostí vyplnili prohlášení poplatníka a měli by tedy vědět, kolik v příštím roce za svoz komunálního odpadu zaplatí a jakou popelnici nebo popelnice za tuto cenu mohou využít. Minimální částka za poplatníka je **507 Kč**. Jestliže jste si zvolili větší popelnici, než na jakou máte při této částce nárok, je výsledná suma vyšší.

Poplatek za popelnice je splatný k **31. 3.** a platbu lze provést v hotovosti na obecním úřadě, případně bankovním převodem s uvedením variabilního symbolu, který byl každému plátcovi už v minulém roce přidělen.

Nově budou vyváženy pouze plastové popelnice o objemu **60, 80 nebo 120 litrů** s odpovídající nálepkou. Na nálepce bude kromě roku platnosti uvedeno i **číslo popisné**, ke kterému daná popelnice patří, a bude zde také vyznačen **objem této popelnice**. Vyhneme se tak případům, kdy docházelo ke zcizení nálepek a přelepování na jiné popelnice. Ano, opravdu k tomu docházelo a nálepky se ztrácely...

Svozy komunálního odpadu budou nadále probíhat, jak jsme zvyklí, tj. **každý lichý týden v úterý**. Popelnice označe-

né **modrou nálepkou** budou vyváženy při každém svozu (tj. každé dva týdny), popelnice se **zelenou nálepkou** budou vyváženy každé čtyři týdny.

Jestliže máte objednaný svoz ve stejném režimu jako dosud, nic se pro vás nemění. Budete-li mít popelnici (většinou o objemu 60 l) se čtyřtýdenním svozem, věnujte prosím pozornost informaci v obecním kalendáři. Jednotlivé svozy jsou tam barevně označeny.

Využíváte-li během **topné sezóny** popelnici navíc, až do konce roku je tato služba zdarma (resp. v ceně stávajícího poplatku). I ve zbytku topné sezóny (od 1. 1. do 31. 3. 2022) můžete této službě využít, bude však zpoplatněna podle stejné sazby jako běžné popelnice: objem popelnice x jednotná sazba 0,60 Kč x počet svozů do konce topné sezóny. Jestliže máte nárok nebo jste si na příští rok zvolili jiný typ popelnice, než máte aktuálně k dispozici, bude vám nová popelnice doručena během prosince, případně na začátku ledna. Vše v závislosti na dodávce od svozové firmy. Současně budou zaměstnanci obecního úřadu popelnice označovat příslušnými nálepkami.

V případě dalších dotazů se neváhejte obrátit na obecní úřad.

V minulém čísle občasníku bylo uvedeno, že v areálu bývalého JZD probíhá výstavba oplocení, aby byl vymezen vjezd pouze ke skládce bioodpadu, a že bude areál vybaven kamerovým systémem a vstupní branou s personalizovaným vstupem pro registrované občany Trnávky. Cílem této úpravy vstupu/vjezdu je zamezit cizím osobám využívat službu, která je určena pouze pro naše občany. Dále je potřeba monitorovat pohyb v areálu, aby nedocházelo k nesprávné manipulaci s bioodpadem a aby na skládku nikdo neukládal odpad, který tam nepatří.

Instalace ovládacího zařízení byla ukončena a služba je tímto zprovozněna. Občané Trnávky se tedy mohou zaregistrovat a znovu začít skládku bioodpadu využívat.

Jak začít?

Prvním krokem je registrace vašeho telefonního čísla. Můžete ji provést **osobně na obecním úřadě**, případně e-mailem na **ou@trnavka.cz**. Uvedete své jméno, bydliště v Trnávce (číslo popisné) a telefonní číslo. Do 48 hodin bude vaše číslo schváleno správcem a autorizováno pro ovládání pojezdové brány.

Jak systém funguje?

Potřebujete-li odložit svůj bioodpad, dojedete ke vstupní bráně a ze svého autorizovaného telefonního čísla zavoláte na telefon **+420 771 222 178** (číslo prozvoníte). Brána se otevře a umožní vstup či vjezd do areálu, následně se po uplynutí cca 1 minuty opět uzavře. Poté, co bioodpad uložíte, bránu si stejným postupem (prozvoněním na telefon **+420 771 222 178**) otevřete a můžete vyjet ven. Zhruba po jedné minutě se brána opět uzavře.

Cena hovoru není účtována z vašeho tarifu, ovládání brány je zcela zdarma. Databáze telefonních čísel nebude poskytnuta dalším stranám. Jsou vyloučena komerční sdělení, nebudete tedy zahlceni žádnou nežádoucí reklamou či inzercí.

Kdy je možné službu využít?

Areál je přístupný pouze ve vymezenou dobu (viz níže). Protože bránu lze otevřít po prozvonění pouze v provozní době, je třeba věnovat pozornost času, kdy do objektu vjíždíte, abyste nezůstali v areálu sběrného dvora uzavření v případě, že se provozní doba v daný den blíží ke konci.

Pokud byste zůstali v objektu uzavření po provozní době, můžete kontaktovat starostu obce na telefonním čísle **+420 724 040 531**.

Celý prostor skládky vč. vjezdu je monitorován kamerovým systémem. Bude-li systém zneužit třetí osobou (např. tak, že registrovaný občan Trnávky umožní vjezd cizí neregistrované osobě), bude daná registrace zrušena. Správce bude nucen registraci zrušit také v případě, že bude zjištěna nesprávná manipulace s bioodpadem, tedy bude-li někdo na skládku odkládat odpad, pro který není určena.

Na skládku je možné ukládat:

- trávu, listí, ovoce a zeleninu,
- dřevěnou štěpku,
- ořez živých plotů,
- drobné větve určené k dalšímu zpracování (do max. průměru 5 cm).

Na skládku nepatří:

- kořeny stromů či keřů,
- dřevěné desky, nábytek a jiné výrobky ze dřeva,
- stavební suť,
- hlína, štěrk apod.

PROVOZNÍ DOBA SKLÁDKY BIOODPADU:

	Letní období (letní čas):	Zimní období (zimní čas):
Po—Pá	7:00—19:00	7:00—16:00
So	7:00—18:00	7:00—16:00
Ne	9:00—11:00	9:00—11:00
Svátky	9:00—11:00	9:00—11:00

V areálu skládky v bývalém JZD bude nově umožněno soustředování kovového odpadu. Na určeném místě bude možné pod dohledem kamer odkládat pouze **kovový odpad**—bez plastových, gumových, dřevěných a jiných druhů materiálu.

Všichni bychom byli rádi, kdyby tato strana byla zaplněna zmenšeninami plakátů zvoucích na nejrůznější akce a spoustou dalších pozvánek. Podle plánu by zde měla být například pozvánka na Rozsvícení vánočního stromu či na vánoční koncert, informace o posezení s našimi jubilanty a podobně.

Doba tomu však není nakloněna a současná epidemiologická situace neumožňuje pořádání téměř žádných společenských akcí, i pouhé plánování je téměř nemožné. Ano, plánovat samozřejmě všichni můžeme, ale samotná realizace je nejistá.

Uvádíme zde sice informace o akcích, které byly s předstihem naplánovány na období prosinec 2021—březen 2022, jejich uskutečnění je však velice nepravděpodobné.

Sledujte prosím aktuální informace na obecních webových stránkách, na Facebooku a na obecní vývěsce, jakákoliv změna bude taktéž oznámena v místním rozhlase.

V neděli **5. 12. 2021** pojede naší obcí na koňském povoze Mikuláš se svou družinou a přibližně v době **od 16 do 20 hodin** navštíví všechny děti, kterým rodiče či prarodiče návštěvu objednali. Mikulášská nadílka proběhne stejně jako v loňském roce pouze „přes plot“, svůj příjezd bude Mikuláš s andělem a čerty oznamovat řinčením řetězů a zvoněním zvonků.

Na sobotu **15. 1. 2022** plánuje Myslivecké sdružení Trnávka—Kateřinice uspořádání **mysliveckého plesu**, tentokrát v prostorách sokolovny v Trnávce.

Pokud se akce uskuteční, můžeme se kromě hudby k tanci i poslechu určitě těšit také na bohatou tombolu a tradiční mysliveckou kuchyni.

Na sobotu **5. 3. 2022** je naplánován **obecní ples**, který tradičně pořádá Obec Trnávka ve spolupráci s kulturní komisí. O tom, zda se bude konat, rozhodne aktuální epidemiologická situace. Jestliže bude situace příznivá, týden před plesem (tj. v sobotu **26. 2. 2022**), půjde obcí **masopustní průvod masek**, které budou roznášet občanům pozvánky na tento ples.

V sobotu **26. 3. 2022**, tj. na první jarní sobotu, by se měl konat obnovený turistický **Pochod z Trnávky do Trnávky**. Pevně věříme, že se po dvou letech přestávky podaří tuto oblíbenou akci konečně uspořádat. Pokud ano, budou nás čekat základní trasy o délce cca 15 a 30 km a také zkrácená trasa pro děti a rodiče s kočárky. Samozřejmě pak také bude občerstvení na trase i v cíli u sokolovny.

My tři králové jdeme k vám..

Již od roku 2001 se vždy počátkem ledna můžete setkat s charitními tříkrálovými koledníky, kteří dnes, stejně jako kdysi, šíří mezi lidmi boží požehnání a poselství milosrdné lásky a prosí přitom o příspěvek pro lidi v nouzi. **Tříkrálová sbírka** je též svátkem solidarity. Zprostředkovává mezigenerační setkávání a

soudržnost. I během krátké chvíle umožňuje zažít pocit radosti a vzájemnosti, a právě to je jejím největším posláním a nejsilnějším poselstvím. Pro koledníky i dárce představuje unikátní příležitost k tomu začít nový rok dobrým skutkem.

Vzhledem k epidemiologické situaci na počátku tohoto roku jsme se s vámi nemohli setkat osobně, ale přesto se sbírka uskutečnila. Byla spuštěna on-line koleda, přispět jste mohli pomocí QR kódu či přímo na tříkrálový účet. V mnoha obchodech, úřadech či jiných institucích se také nacházely stacionární kasičky, do kterých jste mohli svůj dar vhodit. Pro naši charitu se vybralo přímo v pokladničkách celkem 330.676 Kč a on-line 160.073 Kč.. Z výtěžku sbírky jsme část-

kou 1.500 Kč podpořili děti v jejich volnočasových aktivitách, za 50.000 Kč jsme nakoupili nové pomůcky do půjčovny a zbytek peněz půjde na výstavbu nové budovy. Ze srdce vám všem děkujeme. I díky vám můžeme pomáhat potřebným.

Pevně věřím, že v roce 2022 se sbírka uskuteční tradičním způsobem a budeme se moci navzájem potkat u vašich dveří.

Koledování bude probíhat ve dnech **1. – 16. ledna**. Pokud by vás koledníci nezastihli doma, budete moci přispět do on-line kasičky nebo do stacionárních pokladniček v kostelích a dalších veřejných místech.

Výtěžek z roku 2022 použijeme na doplnění sortimentu zdravotních a kompenzačních pomůcek, o které je stále velký zájem. Chceme znovu podpořit i volnočasové aktivity dětí v obcích, kde sbírku realizujeme. Největší část peněz bude použita na výstavbu nové budovy.

Aktuální informace ke sbírce budou dostupné na našich webových stránkách a facebookovém profilu.

Bc. Jarmila Pomikálková

Využijte poslední šanci získat dotaci na nový ekologický zdroj tepla před zákazem provozu starých kotlů v září 2022

Moravskoslezský kraj plánuje v polovině příštího roku vyhlášení 4. výzvy k podávání žádostí o kotlíkovou dotaci. Aby mohl občanům dotaci na nový zdroj tepla poskytnout a výzvu vyhlásit, musí prokázat jejich zájem.

Je potřeba, aby zájemci o kotlíkovou dotaci vyplnili jednoduchý dotazník.

Dotazník najdete na adrese:

<https://1url.cz/@kotliky4>

Čím více zájemců se přihlásí, tím více finančních prostředků bude mezi občany kraje rozděleno.

V dotazníku vyplníte pouze Vaše osobní údaje, místo výměny kotle a typ kotle, který si chcete z dotace pořídit (jedná se pouze o předpoklad). Vámi zadané údaje budou použity výhradně pro účely podání krajského projektu na Ministerstvo životního prostředí.

Budete-li mít zájem, budeme Vám zasílat na uvedenou e-mailovou adresu informace o aktuálním dění (vyhlášení výzvy k podání žádosti, termín odeslání žádosti v elektronické podobě apod.)

Dotace bude poskytována vlastníkům nebo spoluvlastníkům rodinných domů, bytů v bytovém domě, nebo trvale obývaných staveb pro rodinnou rekreaci, a to formou dotace ve výši 95 % ze způsobilých výdajů, nejvýše však:

Nový zdroj tepla	Podpora EU (v Kč)	Včetně příspěvku Moravskoslezského kraje (v Kč)
Tepelné čerpadlo	130 000	137 500
Kotel na biomasu (automatický/ruční)	130 000	137 500
Plynový kondenzační kotel	100 000	107 500

Některé obce a města poskytnou příspěvek ze svého rozpočtu, o který se může dotace ještě navýšit.

Žadatel musí v nemovitosti, kde proběhne výměna zdroje tepla, trvale bydlet. Pokud zde nemá trvalý pobyt, doloží čestné prohlášení, že má v nemovitosti bydliště. Roční čistý příjem žadatele a všech osob žijících v nemovitosti nesmí být v průměru vyšší než 170 900 Kč na 1 osobu za rok 2020 (u dětí a studentů do 26 let je počítáno s nulovým příjmem).

Příjmy se nedokládají v případě, že k datu podání žádosti o kotlíkovou dotaci:

- žadatel a všechny osoby žijící v nemovitosti pobírají starobní nebo invalidní důchod 3. stupně,
- žadatel je nezletilý nebo student denního studia do 26 let a je jediným vlastníkem nemovitosti,
- žadatel v období od 1. 1. 2020 do doby podání žádosti o podporu pobíral dávky v hmotné nouzi nebo příspěvek na bydlení (není nutné po celou dobu).

Z dotace bude možné uplatnit výdaje za výměnu kotle, které vznikly po 1. 1. 2021.

<https://lokalni-topeniste.msk.cz/>

kotliky@msk.cz

595 622 355

Život na vesnici bývá tradičně spojen s činností nejrůznějších spolků, klubů a sdružení, ať už oficiálně nebo neoficiálně organizovaných. Bez nich si společenský život obce téměř nelze představit. Třebaže o skutečném společenském životě se v posledních měsících dá mluvit jen málo, tyto spolky a organizace jsou zde stále a stále (i když v omezené míře) provozují svoji činnost. Je tedy dobré o nich vědět. Možná o nich někdo ani nevěděl, možná by se někdo k některému rád připojil, možná by některé dítě projevilo zájem se do některého sdružení přihlásit... Určitě se ale všichni těšíme, až se tyto spolkům budou moci věnovat své činnosti naplno a pro občany budou moci pořádat tradiční a oblíbené akce.

Pojďme se podívat, jak probíhala činnost trnavských spolků v roce 2021. Jestliže vám v přehledu některá složka chybí, je to proto, že jejich zpráva nebyla do redakční uzávěrky dodána...

Dovolte mi, abych vás jménem oddílu házené TJ Sokol Trnávka stručně seznámil s naší činností v roce 2021. Oddíl házené TJ Sokol Trnávka na začátku roku 2021 disponoval tradičně družstvem mužů. V loňském roce se vzhledem k rozdílovým ročníkům nepodařilo dát dohromady a přihlásit na novou sezónu družstvo žáků, někteří hráči následně přešli za svými staršími kamarády a případně i sourozenci do klubu KH Kopřivnice. Toto rozhodnutí vzešlo po vzájemné dohodě našeho oddílu s KH Kopřivnice a zároveň s dohodou rodičů, neboť by náš oddíl nemohl přihlásit družstvo starších žáků pro jejich nedostatek a byla by škoda, aby si tito kluci nezahráli.

V jarní části roku 2021 měla být dohrávána sezóna 2020/21, avšak vzhledem k pandemii nemoci Covid 19 byla jarní část soutěží (tak jako v loňském roce) zrušena s anulací všech utkání po podzimní části. Připomínám, že po rozehrané a nedohrané podzimní části naše družstvo mužů hrající společnou Moravskoslezskou a Olomouckou ligu tabulku soutěže vedlo. Odehrálo se pouze prvních 6 kol z 10 a těch prvních 6 kol naši muži odehráli bez porážky.

V letošním roce rovněž úspěšně pokračovala družební spolupráce s oddílem házené ze SRN—SSV Zabeltitz. Toto již 39. setkání se uskutečnilo v srpnu u našich přátel v SRN. Akce se vydařila, počasí nám přálo a vše dopadlo ke spokojenosti obou oddílů. Při odjezdu jsme naše přátele pozvali k nám do Trnávky v roce 2022, což bude jubilejní a kulaté 40. setkání. Veškeré finanční náklady spojené s touto akcí si naši hráči hradili sami a za přispění našich sponzorů.

TABULKA – MSL MUŽI – SKUPINA SEVER

AKTUÁLNÍ CELKOVÉ POŘADÍ	Z	V	R	P	SKÓRE	B
1. KH Kopřivnice B	8	5	1	2	210:184	11
2. Sokol Trnávka	7	5	0	2	210:167	10
3. Meteor Orlová	7	4	2	1	159:157	10
4. TJ Sokol Krmelín	8	5	0	3	201:200	10
5. HC Hlučín	7	3	1	3	177:179	7
6. Házená Paskov	7	0	2	5	171:196	2
7. TJ Sokol Klimkovic	8	1	0	7	186:231	2

V podzimní části nového soutěžního ročníku 2021/22 náš oddíl házené TJ Sokol Trnávka reprezentuje opět družstvo mužů hrající Moravskoslezskou ligu—skupinu sever. V tabul-

ce vidíte aktuální stav soutěže po podzimní části.

Za účelem zatraktivnění soutěže došlo již v minulé sezóně k elektronickému zapisování utkání a příznivci házené tudíž mohou sledovat průběh všech utkání, včetně statistik a tabulek na internetových stránkách <https://www.handball.cz/souteze/muzi/msl-muzi>

Aktuálně je náš hráč Karel Hanzelka nejlepším střelcem soutěže, když v 6 utkáních nastřílel 65 branek. Dalšími střelci jsou Dalibor Brož s 25 brankami, Ondřej Kovalák (15), Martin Bula a Vojtěch Žižkovský (oba 13) a Jakub Novák (12).

Trnávku v současné době reprezentuje 19 aktivních hráčů, z nichž je 11 hráčů domácích, tj. odchovanců a 8 hráčů tzv. přespolních, kteří k nám přestoupili, ale v týmu jsou již několik let. V současné době družstvo mužů tvoří tito aktivní hráči: Dalibor Brož, Martin Bula, Aleš Caga, Jaroslav Hanzelka, Tomáš Hanzelka, Dominik Harabiš, Heinz Hejduk, Martin Janečka, Tomáš Janečka, Ivan Juráš, Filip Kempa, Ondřej Kovalák, Patrik Nedorost, Jakub Novák, Jakub Ocásek, Michal Veřmiřovský, Marcel Zahradník, Pavel Žižkovský, Vojtěch Žižkovský. Trenérem družstva je Miroslav Pavlík. Nesmíme zapomenout ani na Tomáše Hálu, Iva Hanzelku, Jakuba Chlopka a Radka Lariše, kteří zatím do bojů v této sezóně nezasáhli, ale jsou platnými členy týmu, stejně jako Klára Cagová, Vladimír Sklenák ml. a funkcionáři—zapisovatel Marek Dvořák a časoměřič Libor Polášek.

V nadcházejícím období plánujeme intenzivně pracovat na náboru našich nejmenších, o čemž budeme dále informovat prostřednictvím spolupráce s naší obcí, sociálních sítí, školy a příp. plakátů.

Aktuální hromadnou fotografii hráčů se nepodařilo zorganizovat, zveřejňujeme tedy alespoň starší a odkaz na webové stránky <https://hazena-tj-sokol-trnavka.webnode.cz/o-nas/> a <https://www.facebook.com/sokol.trnavka/>

Martin Bula, starosta TJ Sokol Trnávka

Kvůli opatřením souvisejícím s pandemií jsme se sešli až v měsíci červenci. Na této schůzi jsme odsouhlasili příspěvek 5000 Kč jako příspěvek pro postižené červnovým tornádem, který jsme zaslali přímo obci Hrušky. Byli jsme mezi prvními v naší obci. V srpnu nás paní Hlavatá seznámila s programem zájezdu do Vizovic, který se uskutečnil 22. září. Navštívili jsme Hasičské muzeum, čokoládovnu, zámek Vizovice, pekárnu a výrobu ozdob z chleba. Po obědě jsme navštívili likérku Jelínek Vizovice. Zájezd byl ukončen společnou večeří v Petřvaldě na Roli.

Na říjnové schůzce u příležitosti Dne Seniorů jsme měli malé občerstvení. Pokud to situace dovolí, v prosinci bychom chtěli uspořádat společnou večeří s tombolou.

Děkujeme obecnímu úřadu za úhradu ceny autobusu za zájezd.

Břetislav Vajbar, předseda Klubu důchodců

I přes nepříznivou situaci, kterou způsobila nemoc COVID-19 a která nám neumožnila v roce 2020 pořádat tradiční akce, jsme rádi, že jsme letos uskutečnili jak škvaření vaječiny, tak podzimní výstavu ovoce a zeleniny. Podle ohlasu návštěvníků se akce líbily a také účast byla hojná, i když nás mrzí, že do přípravy se nezapojí téměř nikdo, kdo by se pochlubil svými výpěstky.

Tyto akce pořádáme především pro spoluobčany, a tak jen litujeme, že je více návštěvníků přespolečných než místních. Proto se na ně těšíme na dalších našich akcích.

Klub zahrádkářů

Jak se učí naše děti

Z NAŠÍ ŠKOLY

Uběhly tři měsíce školního roku 2021/2022. Děti se zabraly do práce, bez problémů zvládly roušky, testování i dezinfekci rukou. Zahájili jsme činnosti zájmových klubů, plavecký výcvik, byli jsme v loutkovém divadle. V říjnu připravila paní vychovatelka akci pro rodiče a děti s názvem Putování za vlaštovkou Bertou. Akce byla velmi zdařilá, počasí bylo nádherné. Koncem měsíce sestavila paní učitelka hudebnice scénář k vystoupení na Rozsvícení vánočního stromu a začalo se nacvičovat. Všechno vypadalo nadějně, děti sice trápily kašel a rýma, ale jednalo se o běžná nachlazení.

Pak ale nastal den D, první pozitivně testovaný žák, a rozběhla se mašinérie trasování a karantén. Škola musela být z důvodu hromadné karantény uzavřena a zahájili jsme distanční výuku. Bohužel objevily se nové případy a karanténa se prodlužovala, takže STOP bazén, STOP nacvičování. Od pondělí 22. 11. jsou ve škole žáci 1. a 2. ročníku, ve středu 24. 11. nastoupili žáci 3. a 4. ročníku, někteří jsou zatím ještě nemocní. Takže už podruhé se nám závěr kalendářního roku zkomplikoval, ale stále věříme, že to jednou skončí a všechno si vynahradíme.

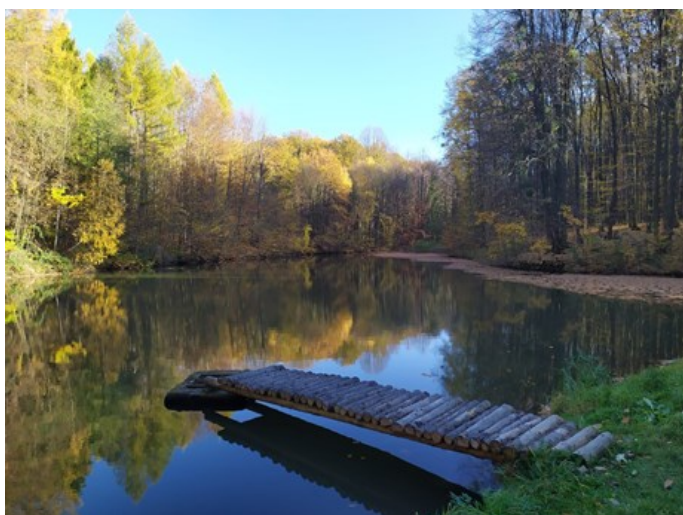
Mgr. Ivana Vidličková, ředitelka

Líbil se vám minulý výlet do obory Sovinec? Tak si namažte nohy a třeba i krajíc chleba a vyrazíme na další výlet. Tentokrát si to namíříme k trnavskému koupališti, projdeme část obce Stará Ves, zastavíme se v Brušperku a navštívíme boží muka Svatého Marka. Pokud absolvujete celou trasu, budete mít v nohou 10,5 kilometrů.

Jak už jste se dočetli na začátku článku, zamíříme k místnímu koupališti v Trnávce a budeme pokračovat po cyklostezce do lesa. Příjemná procházka klidným lesem vás určitě pohladí na duši a nepochybně se vám bude líbit i okolí nedaleké vodní nádrže Březiny a lesní studánka.

Jakmile se nám les ocitne za zády, otevře se před námi pohled na novostavby ve **Staré Vsi**. Projdeme zastavěnou částí obce a přiblížíme se k hostinci U Mlýna. Pokud byste si chtěli odpočinout právě zde, asi budete mít smůlu, hostinec není toho času v provozu. Cyklostezku nadále neopustíme, budeme po ní pokračovat vpravo směrem na Brušperk, proti proudu Ondřejnice. Než dorazíme do města **Brušperk**, dívejte se pozorně, v dálce zahlédnete majestátní Lysou horu. Od vody jde vždycky chlad, zvláště v zimě, a proto nám přijde vhod, že trasa vede kolem restaurace Valaška, kde se můžeme zahřát i občerstvit. A je čas vyrazit na cestu k domovu. Projdeme ulicemi Brušperku a vystoupáme na nejvyšší místo nad městem, kopec **svatého Marka**, kde se nachází pilířová zděná muka, lavičky a především je z tohoto místa překrásný pohled na okolní kopce a nedaleké Beskydy.

Naše dnešní putování pomalu končí, přicházíme opět ke koupališti, tentokrát z opačné strany. A procházku si dovoluji zakončit slovy: „To byl dneska krásný výlet“.

Zajímavosti:

Zemská osa v Brušperku

Zlí jazykové tvrdí, že naše město je učiněný zapadákov. Po-směváčci zas, i když s troškou závisti, že naším městem prochází zemská osa.

Nikdo neví, co bylo příčinou toho, že Stvořitel při hnětení světa z mlhovin zapíchl zemskou osu zrovinka na místo, které si po tisíciletích vybral arcibiskup Bruno k založení našeho města. Snad stvořitel uondán, ale spokojen se svým dílem, sedl si po té lopotě na jeden ze tří kopečků a blaženě si prohlížel své právě dokončené dílo. A vidí. Po levici rybníky, jako perly rozhozené v zeleni, po pravici líbezné hory a hůrky s nejhezčí horou Tanečnicí. Za ní, k severu, nekonečné sněhové pláně, před ní, k jihu, slunečné krajiny a v nitru Země množství rud a dalších nerostů. Spokojeně posedává v trávě vonící omamně po mateřídoušce a vyhlíží sluníčko. Již druhý den je někde schováno za kopci i horami. Jen několik paprsků dopadá k jeho hlavě.

„Jak je to možné? Na co jsem při stvoření světa zapomněl?“ přemýšlí a přitom kamínek, jako vajíčko hladký, drží mezi ukazováčkem a palcem a druhou rukou klepe mírně do kamínku. A ejhle, kamínek se otáčí. „Vida, vida!“, šeptá si. „Tak to asi musí být. I země se musí otáčet, aby sluníčko

svítilo po celé Zemi“. Dlouho se nerozmýšlel. Jak tam seděl, stvořil zemskou osu a aby neměl při tom tvoření zpoždění, zapíchl ji do kopečku, na kterém tak blaženě odpočíval. A od té chvíle, k závisti okolních měst, má starodávné město Brušperk v obecním inventáři i zemskou osu.

Zdroj: stránky města Brušperk, Líba Zlobická

Tipnete si, kam se vypravíme příště? To už bude jaro klepat na dveře a příroda se bude probouzet ze zimního spánku.

VÝZVA OBČANŮM

Chcete se podílet na tvorbě Trnavského občasníku?

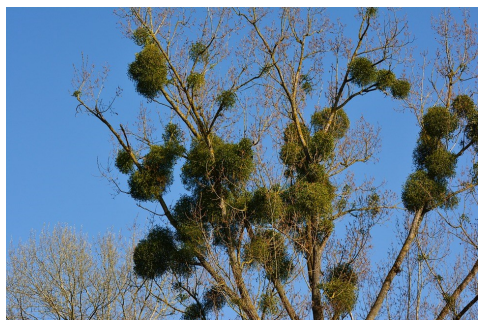
- Máte doma vlastní výrobky, které byste chtěli ukázat ostatním? Vyfoťte je a pošlete do redakce.
- Povedlo se vám vypěstovat něco velkého, neobvyklého, zajímavého? Vyfoťte a pochlubte se ostatním.
- Víte o něčem zajímavém, co se týká Trnavky a nejbližšího okolí, historie obce apod.? Napište nám o tom, určitě by to zajímalo i ostatní.
- Víte o někom úspěšném, šikovném, výrazné osobnosti v určitém oboru, o které by ostatní spoluobčané měli vědět? Napište nám o ní, třeba jí skromnost brání, aby se ozvala sama...
- Píšete básně, povídky nebo cokoli, co by se ostatním mohlo líbit? Nestyďte se a nechte si to vytisknout v občasníku.
- Povedla se vám nějaká úžasná fotka? Pošlete nám ji, aby ji mohli vidět i ostatní.
- Četli jste v poslední době něco z místní knihovny, co vás opravdu chytlo? Podělte se o své dojmy a knihu doporučte dalším čtenářům.
- Nebo máte prostě nějaký nápad? Sem s ním!

Na vaše náměty se těšíme na e-mailové adrese trnavskyobcasnik@seznam.cz

Váš názor nás zajímá

Chcete sdílet svůj názor na nějakou záležitost týkající se naší obce, vyjádřit se k nějaké problematice nebo okomentovat nějakou událost? Zde máte prostor. Váš příspěvek, který nebude obsahovat nepravdy či spekulace, nebude nikoho napadat ani urážet a bude samozřejmě bez vulgarismů, zveřejníme společně s uvedením vašeho jména v této rubrice. Rubrika není z technických důvodů určena pro dotazy. S vašimi dotazy, které se netýkají občasníku, se prosím obraťte přímo na obecní úřad.

Málokterá rostlina je opředena tolika pověrami a mýty jako jmelí. Spousta z nás jmelí použije jako vánoční dekoraci – jako zelené, případně nabarvené „zlatem“ nebo postříbřené. Spoustu z nás jmelí také rozčiluje, když se nekontrolovaně množí a napadá a oslabuje stromy na našich zahradách. Věděli jste ale, že má i léčebné účinky?

Jmelí bílé je vždyzelený, poloparazitický keřík. Na hostiteli vytváří kulovitou korunu v průměru i přes půl metru. Jde o rostlinu dvoudomou, takže samčí a samičí květy rostou na různých jedincích. Listy jsou kožovité, květy zelenavé a nevýrazné. Plodem je špinavě bílá bobule, která dozrává v prosinci.

Jak se rozmnožuje a jak začne růst?

Botanický název *Viscum* znamená ptačí lep (od tohoto latinského výrazu odvozuje pojem viskozita neboli vazkost). Bobule jmelí milují drozdi, ale často se jim při konzumaci lepí na zobáky. Aby se bobule zbavili, klovoří do kůry stromů nebo si zobáky o kůru větví čistí, tím se bobule přichytí a na tom místě vyklíčí nový keřík. Dále se rozšiřuje trusem ptáků, kteří pozřou kuličky jmelí. Po vyklíčení semínko proroste kořínky až k vodivým pletivům hostitelské rostliny a jmelí začne cizopasit a růst.

Jaké léčivé účinky má jmelí na zdraví člověka?

Vynikající léčivé účinky jmelí jsou známy v celé historii léčení rostlinami. Používali ho již staří Keltové a Řekové, ale i středověcí léčitelé, jako lék se jmelí zachovalo až do současnosti. A právě v současnosti má zcela mimořádný vý-

znam. Jeho hlavním léčebným účinkem je totiž regulace krevního tlaku, jíž dosahuje změkčováním a odstraňováním vápenatých usazenin v cévním systému (jako jedna z mála bylin tedy léčí efektivně aterosklerózu), čímž předchází srdečním a mozkovým infarktům. Zároveň posiluje srdeční sval a zlepšuje krevní oběh, což z něj dělá prvotřídní lék a vynikající preventivní prostředek proti těmto nejzákeřnějším civilizačním onemocněním dnešní doby.

Léčebné použití jmelí je ovšem mnohem širší. Protože brzdí dělení buněk, dobře pomáhá i při rakovině, zvláště žaludku, při obtížích v klimakteriu, při epilepsii, odstraňuje návaly krve do hlavy, pocity strachu a nervozity. Jmelí dále léčí onemocnění štítné žlázy, stimuluje imunitní systém, pomáhá při ženské i mužské neplodnosti. Zastavuje krvácení, proto se používá ve směsích (čaje na zastavení ženského gynekologického krvácení) a využívá se na sedací koupele při gynekologických zánětech.

Kdy jmelí sbíráme?

Nejideálnější měsíc pro sběr je březen (největší účinek na vysoký krevní tlak), vhodný je sběr listopadový a prosincový. Nejméně účinná je droga (rostlina) nasbíraná v lednu a srpnu. Lístky i s měkkými konečky větviček musíme ihned po sběru nasekat, neboť rychle tvrdnou.

Nejlepší je jmelí parazitující na hlohu a jabloni, potom na jedli, smrku a borovici; slabší droga (bylina) pochází ze jmelí rostoucího na akátu i na jiných dřevinách. Jmelí rostoucí na topolu, javoru, lípě či ořešáku je toxičtější a nemělo by se sbírat.

Nejvhodnější je používat jmelí ve formě tinktury: nasekat nadrobno 3 gramy listů do 1 litru vody, nechat macerovat ve studené vodě přes noc (8 hodin), popíjet ve 3 dávkách celý den. Jmelí je možné také sušit při teplotě do 40°C,

Pověra o jmelí

Podle jedné legendy bylo jmelí kdysi stromem, z něhož byla vyřezána kolébka pro Ježíška. Po třiatřiceti letech pak ze stromu vyrobili kříž, na kterém Ježíše ukřižovali. Strom se hanbou zmenšil v malý keříček, který je nucený žít z jiných stromů. Jmelí tedy cizopasí z jehličnatých i listnatých stromů, v jejichž korunách roste, a podle toho má své specifické vlastnosti.

sušená bylina má žlutozelenou barvu a její účinnost je max. 1 rok.

Účinné látky jmelí se varem ničí, proto pokud nemáme tinkturu, připravíme si studený macerát. Podobně jako u jiných rostlin se při užívání větších dávek účinek nezvyší a léčbu tím neurychlíme, můžeme si spíše způsobit zdravotní těžkosti ve formě nevolnosti a průjmu. Dávkování: jednotlivá dávka 1 g sušené rostliny (ideálně 3x denně), celková dávka pak maximálně 5 g/den—při podávání této byliny ve výše uvedeném dávkování nebyly v praxi popsány žádné nežádoucí účinky ani toxicita.

Jak dlouho se může jmelí užívat?

První účinky se mohou projevit za týden užívání, ale u jmelí platí, že se musí užívat dlouhodobě, ideálně 6-8 týdnů (s výjimkou onkologických indikací) a pak si dát týdenní pauzu.

ZDROJ: www.bylinkyprovsechny.cz

Možná se vám v poslední době stalo, že jste na hladině vody v místech, kde není žádný proud, viděli plavat velkou vrbovou nebo topolovou větev. Ne, nejedná se o zázrak, vysvětlení je velice prosté. V zubech ji totiž drží vodní stavitel—**bobr evropský**.

„Stojany na kola“ vyrobené bobrem u potoka Trnávka.

Ještě před 20 lety by taková příhoda u nás nebyla možná, protože původní bobři byli na našem území vyhubeni v 18. století a s výjimkou krátké epizody v první polovině 19. století, kdy se o jejich obnovení pokusili jihočeští Schwarzenbergové, byli na seznamu vyhubených druhů. Ke změně došlo až poté, co se jižním Německem a Rakouskem začali šířit bobři z kolonií vysazených koncem 70. let 20. století při horním toku Dunaje a Innu.

První „novodobý“ bobr se u nás objevil v roce 1979 na jižní Moravě a zanedlouho byl spatřen i v jižních a západních Čechách. Dnes je bobr evropský velice rychle se šířícím druhem.

V současné době existují tři hlavní centra výskytu – jihozápadní Čechy, dolní tok Labe od státní hranice po Střekov a prakticky celá východní polovina Moravy od Ostravy po Břeclav.

Bobr evropský je náš největší hlodavec, dosahující úctyhodné hmotnosti i přes 30 kilogramů. Tělo je porostlé velmi hustou černohnědou srstí o hustotě až 300 chlupů na mm². Je dokonale přizpůsoben životu ve vodě díky plovacím blanám a uzavíratelným nozdrám. Uzavřít může také tlamu ihned za řezáky, což umožňuje využití zubů jako nástrojů i ve vodě. Pod vodou vydrží až 20 minut. Lysý zploštělý ocas mu slouží při plavání a potápění k pohonu a jako kormidlo zároveň. Samice vrhá obvykle koncem dubna 2 až 7 mláďat. Dva roky zůstávají ve dvougenerační mateřské kolonii. Ve třetím roce života zakládají novou kolonii. Bobři jsou aktivní po celý rok bez zimního spánku. Nejvyšší věk je přibližně 35 let.

Při pohledu na bobra si nelze nevšimnout obrovských, nápadně oranžových hlodáků, které jsou pro něho důležitým pracovním nástrojem. S jejich pomocí dokážou bobři porazit strom s kmenem o průměru přes půl metru. Postupují přitom systematicky a kmen ohlodávají rovnoměrně ze stran ve výšce několika desítek centimetrů nad zemí, až se strom vlastní vahou skácí na zem a zbude pouze kuželovitý pařez. Bobři nejčastěji porážejí stromy o průměru do 20 centimetrů, což je pro ně práce na jednu noc, ale hravě si poradí i s kmenem 70 centimetrů v průměru.

Bobři obývají břehy stojatých a pomalu tekoucích vod, kde si hrabou nory se šachtou vedoucí pod hladinu. Na vodě také staví tzv. "bobří hrady" vysoké 2 až 3 metry, kterými zvedají vodní hladinu do potřebné výše. Mají totiž jednu životní zásadu, že většina východů z jejich obydlí musí ústít pod hladinou. A tak pokud nenajdou místa s dostatečně vysokými břehy, pomůžou si tím, že postaví přehradu. Navíc po vodě snadno dopravují potravu z odlehlých končin obývaného území, které může pokrývat až 2,5 kilometrů pobřeží vodního toku. Ve vodě si skladují i zásoby potravy na zimu. Zatímco přes léto se živí měkkými výhonky dřevin a zelenými rostlinami, nepohrdnou však ani úrodou kukuřičného nebo řepného pole, v zimě ohlodávají kůru z větví, které ve vodě zůstanou jako čerstvé.

Jejich hlasový projev není příliš pestrý. Za zmínku ale určitě stojí mohutné údery ocasem o hladinu, jimiž bobr upozorní ostatní členy kolonie na možné nebezpečí.

Bobr patřil odedávna mezi lovnou zvěř. Jeho kožešina byla velmi cenná hlavně na výrobu čepic a límců, ale užívalo se i maso, které bylo ve středověku a raném novověku pokládáno za postní jídlo, protože bobr žije ve vodě stejně jako ryby. Za zvláštní pochoutku byl pokládán bobří ocas a zadní nohy,

Takto pracuje bobr u Jistebníku.

ve francouzských klášterech se dělaly i bobří klobásy. Bobří pachové žlázy byly užívány v renesanční a barokní medicíně proti nachlazení a zánětům. Bobři se chytali většinou do pastí nebo norováním se psy. V současnosti je bobr chráněn jak českou, tak evropskou i mezinárodní legislativou.

Obrázek na titulní straně—práce bobra u Lubiny.

V minulém díle našeho historického povídání jsme se věnovali rodu Harrasovských, v tomto pokračování je na řadě rodina Vetterů z Lilie, kterým trnavský zámek patřil v první polovině 20. století. Následující článek pro nás zpracoval Jaroslav Zezulčík, kastelán zámku v Kuníně. Možná v něm někteří naleznou zmínku o svých předcích...

Roku 1891 koupil velkostatek a zámek Trnávka za 96 000 zlatých hrabě Mořic Vetter z Lilie, syn Felixe hraběte Vettera z Lilie na Nové Horce, který byl mnoho let zemským hejtmánem na Moravě. Jak připomíná obecní kronika, tento nový pán byl vynikajícím mužem té doby. Narodil se roku 1856 v Opavě a po právnických studiích se věnoval politické a státní službě. Od roku 1889 byl okresním hejtmánem v Boskovicích, později byl přidělen k moravskému místodržitelství v Brně, záhy se však státní služby vzdal. Byl zvolen poslancem do zemského sněmu, do říšské rady a v letech 1901 až 1907 byl prezidentem poslanecké sněmovny. Načež složil lékařské zkoušky, byl ve Vídni promován za doktora medicíny a v roce 1908 jmenován rovněž vrchním štábním lékařem v záloze.

Příjezd majitelů na zámek do Trnávky (kolem roku 1900)

Obecní kronika líčí, že letní pobyt na zámku v Trnávce si oblíbila jeho choť hraběnka Karolína Wimpffenová, jediná dcera plukovníka hraběte Alfonse Wimpffena, který zahynul na následky zranění v bitvě roku 1866 na zámku v Náchodě. Za ní, píše kronika „rozezvučely se hodiny i zvonek do zámku – pro služebnictvo vystaven zámeček č. 60 – s kočárovou remízou – a bylo v zámku a v jeho okolí živo. Paní hraběnka byla velmi zbožná, navštěvovala bohoslužby se synem Francem (1885–1958 – pozn. autora) – který toužil zahrát si s místními dětmi v tělocvičně, dala vysázet svah u rybníku nad lesem – snažila se odstranit eldorado židů v palírně a hostinci, zvané arenda. Leč všechny jiné její plány zmařila předčasná smrt.“

V květnu roku 1902, poté co prodělala několikaměsíční kůru v Brixenu, se odebrala do Vídně a se svou komornou přijela 24. července na Grundlsee, kde se se ubytovala v hotelu

Bellevue. Hraběnka, která nejevila známky nemoci „zemřela náhle v Grundlsee ve Štýrsku. Byla to dáma velmi vzdělaná a útlomitná, která každoročně obdařila několik chudých dětí šativem a v den narozenin J. V. císaře Pána připravit dala všem dítkám školní radovánky a svačinu. Převezena jsouc do Nové Horky, pochována jest v nové hrobce v Albrechtických za velkého účastenství lidu a dítek z obou zdejších obcí,“ líčí zdejší školní kronika. Jako příčina úmrtí byl udáván zánět pobřišnice (peritonitisa).

Hrabě Mořic Vetter se roku 1907 znovu oženil s hraběnkou Marií Gudenusovou, žil většinou ve Vídni a po smrti otce roku 1911 se trvale usadil na zámku v Nové Horce. Obecní kronika píše, že „utrživ mnoho tisíc za jedlové dřevo a smrkové z lesa Čaplovce, jakož i mnoho tisíc za věkovité duby, jimiž si uhradil většinu kupní ceny – hlavně však pro ztrátu obecní honitby na Trnávku zanevřel.“

Z počátku hospodařili na velkostatku správce: Jan Werner a Ludvík Plhal, kteří byli podřízeni vrchnímu správci Eduardu Gittlovi z Nové Horky. Jan Werner (1863–1943), syn správce velkostatku hraběte Dubského v Lysicích a dcery lesmistra v Boskovicích, se roku 1892 ženil v Kunštátě s Marií Hronikovou a na zámku v Trnávce se mu roku 1893 narodila dcera Terezie. Ta se roku 1910 vdávala v Čechách pod Kosířem, kde otec již působil jako hospodářský správce hraběte Sylva Tarouccy na tamním velkostatku, za Jana Riedicha, hospodářského správce velkostatku v Hluchově. Jana Werner vystřídal Ludvík Plhal, syn hostinského z Vyškova, který se oženil s Olgou Ovesnou, dcerou obvodního lékaře z Vyškova. Na počátku roku 1896 se jim na zámku v Trnávce narodil syn Alfréd, jeho éra v Trnávce však rovněž neměla dlouhého trvání. Protože se oběma správcům nepodařilo zvýšit výnos hospodářství, roku 1896 byli nahrazení šafářem Josefem Demlem, který na velkostatku hospodařil se svou manželkou Emilií až do roku 1926.

Zámek v Trnávce (kolem roku 1920)

Josef Demel (1862–1935), který pocházel z Bartošovic, se v roce 1888 v Albrechticích oženil s Emilií Silberovou (1867–1929), dcerou šafáře Jana Silbera na Nové Horce. Zde se manželům v roce 1890 narodil první syn Josef, který roku 1910 byl kočím na zámku v Nové Horce, po přesídlení rodiny do Trnávky se rodina ubytovala nejprve na zámku, kde se roku 1898 narodil syn Rudolf Karel (zemřel roku 1941 v Kateřinicích) a roku 1900 dcera Marie Karolina (v roce 1921 se vdávala za Vincence Klečku). Další děti Karel Arnošt (1904), Bohuslav Ignác (1906) a Štěpánka (1909) se narodily již ve vrchnostenské budově č. 56. K ruce Josefu Demlovi byl Jan Londin s manželkou Anežkou Řečkovou z Kateřinic, kteří rovněž krátce bydleli na zámku v Trnávce, roku 1898 zde zemřela jejich dcera Marie a roku 1899 se narodil syn Josef. Roku 1900 na zámku již trvale bydlela pouze ovdovělá podomnice Barbara Cágová (1828–1909), dcera stolaře Josefa Vrchovského z Neplachovic. Její manžel Jan Cága byl stodolníkem v panském dvoře v Trnávce, syn Jan Rudolf Cága hajným na velkostatku (na č. 36), kde mu Barbara Cágová vypomáhala rovněž jako ošetřovatelka bažantnice v Lipovci.

Rodina lesníka Heinricha Schönbauera před zámkem v Trnávce (1928)

K roku 1910 se zámek uváděl jako trvale neobydlen, brzy se však měl dočkat dalších trvalých obyvatel. Od roku 1911 byl totiž v Trnávce jako místem trvalého pobytu přihlášen panský revírník Heinrich Schönbauer, syn učitele a dcery hajného, narozen roku 1878 v Neupölla v okrese Zwettl v Dolním Rakousku s manželkou Justinou Zabloudilovou z Tučap (narozena 1879). Oba byli domovsky příslušní do mě-

stečka Retz v Dolním Rakousku a do Trnávky se přestěhovali z Mošnova, kde se do této doby nacházelo sídlo lesníka pro velkostatky v Nové Horce. V roce 1921 zde s nimi na zámku bydlely rovněž Sofie Schenková a Marie Holubová, obě z Měrkovic, pomocnice v domácnosti, obě svobodné a v obci od roku 1920. Heinrich Schönbauer zemřel jako nadlesní 8. února 1937 na zámku v Trnávce a byl pohřben na hřbitově v Lulči. Zemřel náhle a kněz nebyl přivolán.

Zámek v Trnávce byl ale především místem příležitostných pobytů majitelů nedalekého zámku a velkostatku v Nové Horce. Dejme na chvíli slovo panu hraběti Karlu Vetterovi z Lilie. Narodil se v roce 1938 v Opavě jako syn hraběte Dr.

Karla Vettera z Lilie (1908–1943), syna hraběte Mořice Vettera z Lilie a jeho druhé manželky hraběnky Marie Gudenusové (1875–1940). 22. července 1937 se v kostele Svatého Ducha v Opavě oženil s baronkou Annou Františkou (Titi) Daudlebskou ze Sternecku (1909–1995). Hrabě Karel Vetter z Lilie v této době působil jako okresní soudce v příhraničním městečku Poysdorfu v Dolním Rakousku: „Bohužel na tento malý zámek nemám absolutně žádné osobní vzpomínky. Ale moje matka mi řekla, že moji rodiče tam plánovali bydlet, dokud prarodiče Mořic a Marie bydleli v Nové Horce a spravovali provoz. Válka, ale i nemoc a brzká smrt Marie tomuto plánu zabránily.“

Joseph König: Návrh jídelny zámku v Trnávce (kolem roku 1937)

Ještě jednou dejme slovo panu hraběti Karlu Vetterovi z Lilie: „Posílám scan akvarelu, který jsme díky vašemu zprostředkování koupili před pár lety od prodejce ve Vídni. Tento akvarel vytvořil malíř Joseph König (Viedeň, 1877–1938) a na přední straně je tužkou napsáno: „Návrh naší jídelny“. Toto označení je psáno hůlkovým písmem, takže nemohu rozeznat žádný rukopis a tudíž nemohu říci, zda slovo „naše“ odkazuje na mé rodiče, kteří se vzali v roce 1937. Joseph König byl každopádně žákem známého jevištního dekorátéra Alfreda Rollera, který byl zároveň učitelem kreslení mé babičky Marie.“

Obrázek odkazuje na dodnes dochovaný interiér zámku v Trnávce. Doba rodiny Vetterů z Lilie na Nové Horce a Trnávce skončila v zimě roku 1945 odchodem rodiny do Rakouska. To už je ale na zcela jiný článek. Zůstaly zažloutlé fotografie, vzpomínky a něco písemností...

Všechny fotografie prezentované v tomto článku pocházejí ze soukromého archivu Dr. Karla hraběte Vettera z Lilie (Rakousko), potomka posledních majitelů trnavského zámku. Děkujeme Jaroslavu Zezulčíkovi za zpracování článku i zprostředkování vzpomínek pana hraběte.

Ušetřete až 75% nákladů na ohřev vody!

SOLAR KERBEROS
FOTOVOLTAICKÝ OHŘEV VODY

Typická instalace
do 60.000 Kč
při započtení dotace*

*dotaci

nová
zelená
úsporám

45.000 Kč vyřídíme za vás

- Nejefektivnější solární ohřev vody na trhu
- Návratnost do 6 let
- Nulové provozní náklady
- Instalace během jednoho dne
- Bez smlouvy s distributorem
- Funguje s libovolným bojlerem
- Vyvinuto i vyrobeno ve Valašském Meziříčí

tel: 724 866 943 www.solar-kerberos.cz

Nejefektivnější využití sluneční energie

Náklady na energie jsou významnou položkou našich domácích rozpočtů, největší položkou jsou náklady na vytápění tvořící průměrně okolo 60 %. Tyto náklady se nám daří snižovat díky zateplování domů, výměně oken apod. Druhou největší položkou je ohřev vody, který tvoří zhruba 25 % výdajů. Často však zůstává z pohledu možných úspor stranou, přitom existuje ověřené, vysoce efektivní a cenově dostupné řešení.

Fotovoltaický ohřev vody SOLAR KERBEROS Vám umožní ohřívat vodu od jara do podzimu prakticky zadarmo, stačí k ohřevu chytře využít sluneční energii. Jedná se o patentované řešení vyvinuté firmou UNITES Systems, a.s. ve Valašském Meziříčí, která ho dodává do desítek zemí po celém světě.

Montáž je snadná, stačí od fotovoltaických panelů na střeše přivést k bojleru dva tenké kabely. To vyžaduje minimální zásahy do vašeho domu a celá montáž se zvládne za jeden den. Princip fungování je takový, že se, zjednodušeně řečeno, sluneční energie přemění na elektřinu, kterou je napájeno topné těleso bojleru - třeba toho, který už doma máte. Výhodou také je, že není potřeba uzavírat jakékoliv smlouvy s distributorem.

Celý systém Vás včetně solárních panelů a odborné montáže vyjde **po odečtení dotace do 60.000 Kč**, což se Vám při běžném užívání vrátí na úsporách elektřiny asi za 6 let. Jde o nejrychleji návratnou investici do fotovoltaického systému na trhu, s bezúdržbovým provozem a dlouhou životností. Navíc při jeho realizaci **můžete čerpat dotaci 45.000 Kč** z programu Nová zelená úsporám.

Více informací najdete na

www.solar-kerberos.cz nebo na tel. 724 866 943.

ROK OSVÍCENSKÉ ŠLECHTY

Adventní prohlídka zámku

Nechte se unést klidnou předvánoční atmosférou slavnostně vyzdobeného zámku

Pevně a jasně
Lichtenštejnové
ve službách monarchie

Výstava vojenských
uniform a čepic
předního šlechtického
rodu Evropy

ZÁMEK KUNÍN

Otevřeno:
27.11. až 19.12.2021
So a Ne od 10:00 do 16:00 hodin

PO STOPÁCH ŠLECHTICKÝCH RODŮ 2021
EXPOZICE A AKCE NA PAMÁTKÁCH VE SPRÁVĚ NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU

NPU.CZ @ROK OSVÍCENSKÉ ŠLECHTY

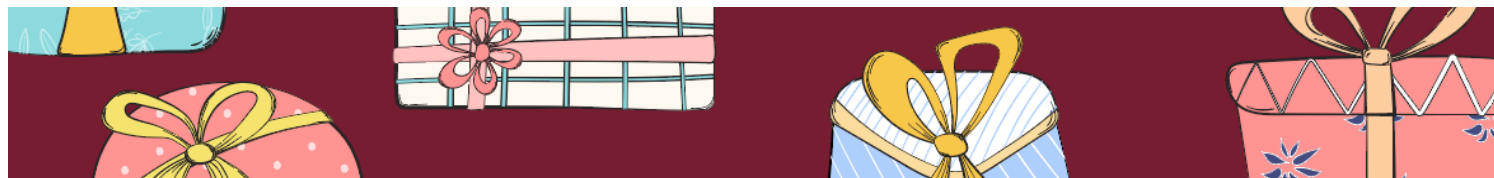
Chcete v Trnavském občasníku nabídnout své zboží či služby?

Ceník inzerce:

Formát A4	400 Kč
Formát A5 (1/2 z A4)	200 Kč
Formát A6 (1/4 z A4)	100 Kč
Formát A7 (1/8 z A4)	50 Kč
1 řádek	10 Kč

V případě zájmu kontaktujte redakci:

trnavskyobcasnik@seznam.cz

Dárkové zboží

aneb drobnosti z radosti...

Srdečně Vás zvou, do mého obchůdku s dárkových zbožím, kde můžete najít drobnosti a radosti pro vaše blízké, nejen pod vánoční stromeček. V Trnávce je speciálně otevřen pro předvánoční čas.

Co mám v nabídce?

svíčky, lucerny, aromalampy boxy na kapesníčky a čaje, závěsné dekorace, svícny, vánoční dekorace, ručně malované hrnečky, karafy, ale také dárkově balené oříšky a sušené ovoce, nebo italské čokolády a bonboniéry.

Také mohu na místě uvázat kytičku z čokoládových bonbónů.

Kdy můžete obchůdek navštívit?

8.12. 13-17 h	14.12. 8:30-12 h	20.12. 13-17 h
9.12. 8:30-12 h	15.12. 13-17 h	21.12. 8:30-12 h
10.12. 13-17 h	16.12. 8:30-12 h	22.12. 10-17 h
11.12. 8-11 h	17.12. 13-17 h	23.12. 8:30-11:30 h
	18.12. 8-11 h	

Kde můžete obchůdek najít?

v Domě služeb, Trnávka č.p. 106

Kateřina Vaňková, 736 41 41 41 - v případě potřeby možnost nákupu, po telefonické domluvě, i mimo otevírací dobu

Jistě budete souhlasit s tím, že každá správná obec musí mít hospodu. Jakési centrum veškerého dění, určité „kulturní“ středisko. Je až s podivem, že v naší malé obci se kdysi hospod nacházelo hned několik. Pojďme se na ně tedy podívat...

V dnešním domě s č. p. 61 kdysi jeho majitel Rudolf Londin provozoval pohostinství Dvůrek. Fotografie pochází pravděpodobně z 50. let 20. století.

Na opačném konci obce, v dnešním domě č. p. 35 se nacházel hostinec Na Šenku.

Na novém místě, vlastně „na zelené louce“ vyrostlo v centru obce nové pohostinství. Současně s prodejnou potravin bylo vybudováno v tzv. Akci „Z“.

Máte i vy ve svém domácím archivu nějaké staré fotografie z Trnávky, které byste byli ochotní zapůjčit k naskenování? Napište nám prosím na trnavskyobcasnik@seznam.cz nebo kontaktujte obecní úřad. Děkujeme!

S nadcházejícími vánočními svátky se u nás pojí spousta tradic, pověr a zvyků, které více či méně dodržujeme nebo na které si aspoň příležitostně vzpomene, není třeba je rozebírat. Podívejme se ale na zajímavé a pro nás nezvyklé tradice, které mají jinde ve světě...

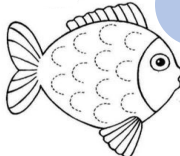
- Ve **Španělsku** patří k nejdůležitějším rituálům (vždy 22. prosince) losování šťastných čísel vánoční loterie, která je nejstarší a největší loterií na světě.
  - Mezi tradiční jídla v **Argentině** patří pečené selátko nebo pro nás exotická pečinka z páva. Pavím peřím bývá často dekorován i vánoční stůl.
  - V **Rusku** se pravoslavné Vánoce slaví až 6.—7. ledna. Dárky tradičně vozí Děda Mráz na saních až z Čukotky, doprovází ho krásná Sněhurka.
  - Podle **norské** legendy na Štědrý večer vycházejí zlé čarodějnice a hledají košťata, na kterých by se proletěly. Proto musí být všechna košťata v domě pečlivě schovaná.
  - Na **Ukrajíně** je častou dekorací na stromcích umělý pavouk a pavučina. Věří se, že pokud najdete ráno na Vánoce pavučinu, přinese vám štěstí.
  - Na **Islandu** věří na vánoční kočku, která sežere každého, kdo nebyl po celý rok dostatečně pilný a pracovitý.
  - Pro **Japonce**, jakožto nekřesťany, není Štědrý den svátkem, i tak si ale nějaké zvyky utvořili. Jedním z nich je návštěva KFC, kde slaví nad speciálním "vánočním kyblíkem" plným smaženého kuřete.
  - V **Británii** se dlouho před Vánoci připravuje tradiční puding, do kterého se ukrývají drobné předměty (např. mince, prstýnek aj.) Kdo pak třeba minci najde ve své porci, bude mít v nadcházejícím roce dost peněz.
-

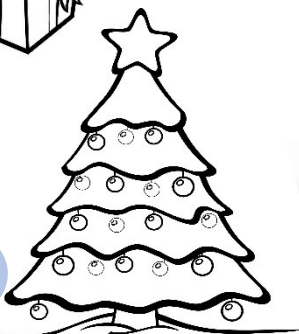
KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

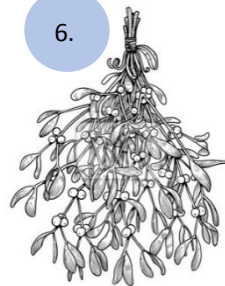
8.

9.

10.

11.

12.

13.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13.

V sobotu 4. září se (jako už tradičně o první zářijové sobotě) konala jedna z největších akcí pořádaných obcí a kulturní komisí – Pohádkový les. Děti v doprovodu rodičů či prarodičů se zaregistrovaly u krále a královny před zámek a pak se všichni vydali po trase, na které mohli potkat postavy z pohádek či pohádkových příběhů. U každého stanoviště měly děti možnost splnit úkol, za něj získat razítko na soutěžní kartičku a na konci cesty vyměnit orazítkovanou kartičku ve směnárně za pohádková eura. Za ty se pak dalo nakoupit v zámeckém obchůdku.

Všichni návštěvníci akce si mohli vybrat z bohatého občerstvení – koláče a perníky, hamburgery, steaky, párek v rohlíku, hranolky, palačinky, čepované pivo a nealko nápoje.

Registrovaných dětí bylo letos 270, k tomu je třeba připočítat doprovod a také spoustu malých nebo naopak velkých dětí, které se soutěží ještě nebo už neúčastní. Toto číslo dokazuje, že se jedná o opravdu velkou akci, která vyžaduje maximální nasazení všech organizátorů a účinkujících. Za to, že vše proběhlo plynule a bez zádrhelů, patří všem velké díky!

A na shledanou u příštího pohádkového lesa 3. září 2022!

